

ЗВ'ЯЗОК АКЦЕНТУАЦІЙ ХАРАКТЕРУ З СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИМИ УСТАНОВКАМИ НА ПРОЦЕС ТА РЕЗУЛЬТАТ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Актуальність теми полягає у необхідності студентам, які вчаться за спеціальністю «Психологія», мати певний рівень розвитку професійно-важливих якостей, адже це сприятиме гарному виконанню їхніх майбутніх професійних обов'язків та ефективному вирішенню складних питань у будь-якій сфері. Метою дослідження було визначити зв'язок соціально-психологічних установок на результат та процес з акцентуаціями характеру у студентів-психологів. Об'єктом дослідження є акцентуації характеру особистості, предметом – взаємозв'язок соціально-психологічних установок особистості на процес і результат та типів акцентуацій характеру. Завдання дослідження полигали у: 1) теоретичному аналізі понять «соціально-психологічні установки» (О.Ф. Потьомкіна, Л. Ланге, Д.Н. Узнадзе, М. Рокіч і т.д.) та «акцентуації характеру» (К. Леонгард, А.Є. Личко, В.В. Пономаренко, О.А. Некрасова та інші); 2) виявленні показників соціально-психологічних установок на процес та результат і акцентуацій характеру; 3) встановленні зв'язку між соціально-психологічними установками на процес і результат та акцентуаціями характеру. Вибірка складалась з 21 особи, – студентів-психологів 2-го курсу НАУ. Були використані методики «Соціально-психологічних установок особистості мотиваційно-потребнісної сфери» (О.Ф. Потьомкіна) та «Діагностика акцентуацій характеру» (К. Леонгард).

У результаті дослідження було встановлено зв'язок між соціально-психологічною установкою на результат та застрягаючим, а також з емотивним типом акцентуації. У обох випадках встановлені зв'язки є прямими, що свідчить про те, що чим більша установка на результат, тим більшим є відповідно показник застрягаючого типу акцентуації характеру та емотивного. Особистість, яка має високу установку на результат, прагне досягати результату в певній діяльності не дивлячись ні на що – їм не страшні ні невдачі, ні перешкоди, ні метушня. Зазвичай такі люди є дуже надійними і найбільш результативними робітниками, проте в порів'язанні досягнення досягнути того бажаного результату, вони можуть забути про все на світі і ненароком когось образити, нашкодити, або зробити справу швидко, але не гарно або якісно. Люди із застрягаючим типом акцентуації характеру характеризуються тим, що у них порівняно довго затримуються афекти (короткочасні сильні емоційні переживання). Хоча такі особистості довго не забувають образ та мають схильність конфліктувати з іншими, проте їм характерні наполегливість та завязість у досягненні поставлених цілей, тривала вольова напруга. Також представники даного типу зазвичай, особливо в молоді роки, дуже самовпевнені та честолюбні, що в поєднанні з наполегливістю допомагає їм досягати видатних результатів у різних сферах діяльності, що, в свою чергу, і показує прямий зв'язок даного типу акцентуації з установкою на результат.

Емотивний тип акцентуації характеру мають люди з глибокою чутливістю та емоційністю, проте на відміну від екзальтованих типів, свої почуття яскраво не виражають та надають перевагу збирати їх в собі. Всі життєві труднощі, враження та невдачі емотивні типи переживають дуже глибоко і сильно, і оскільки постійно тримати все в собі дуже важко, то їх вважають плаксивими особистостями. Але не зважаючи на їхню плаксивість, такі люди дуже

співчутливі, доброзичливі, чуйні, рідко йдуть на конфлікти, мають гарну старанність, виконавчі, з великим почуттям обов'язку, що теж вказує на зв'язок з установкою на результат.

Подальші перспективи дослідження ми вбачаємо у встановленні психологічних детермінант формування професійно-важливих якостей майбутніх психологів.

*Науковий керівник: Злагодух В.В.,
канд. психол. наук, доцент*

